# EUROPEES PARLEMENT

*2004* *2009*

*Commissie internationale handel en consumentenbescherming*

**2004/0137(COD)**

18.3.2005

# ADVIES

van de Commissie internationale handel en consumentenbescherming

aan de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, met inbegrip van terrorismefinanciering
(COM(2004)0448 – C6-0143/2004 – 2004/0137(COD))

Rapporteur voor advies: Phillip Whitehead

PA_Leg

## BEKNOPTE MOTIVERING

De rapporteur voor advies is ingenomen met het voorstel van de Commissie waarin geprobeerd wordt de kwestie van het witwassen van geld aan te pakken.

Witwassen van geld is een misdrijf dat ernstige gevolgen kan hebben, zowel met het oog op de fysieke veiligheid (b.v. terroristische activiteiten) alsook met het oog op de consumentenbescherming en een behoorlijk functioneren van de interne markt. Het moet op elke denkbare wijze worden bestreden; natuurlijk moet dit adequaat en met passende middelen gebeuren. De richtsnoeren voor Europese wettelijke maatregelen over het witwassen van geld moeten noodzaak en proportionaliteit zijn; derhalve

- is de rapporteur voor advies ingenomen met de risico-georiënteerde opzet die de Commissie heeft gekozen voor de "ken-uw-cliënt"-procedure, omdat daarmee meer flexibiliteit mogelijk is en omdat deze een weerspiegeling is van de omvang van de door deze wettelijke voorschriften betroffen sectoren. Deze "gefaseerde" opzet, waarin onderscheid kan worden gemaakt tussen een algemene, vereenvoudigde en grotere zorgplicht, draagt bij tot de garantie dat de toegang van de consument tot goederen en diensten, alsmede het functioneren van de interne markt alleen beïnvloed worden wanneer er voldoende verdenking bestaat op het witwassen van geld;

- steunt de rapporteur voor advies in deze opzet, krachtens welke de eisen van de zorgplicht en het bewaren van gegevens, die in de onderhavige richtlijn zijn geschetst, ook voor ondernemingen en beroepscategorieën moeten gelden, die niet in de genoemde sector actief zijn - met name voor casino's - wanneer klanten financiële transacties aangaan die uitkomen boven een bepaald plafond. Overeenkomstig de aanbevelingen van de "Financiële actiegroep witwassen van geld" (FATF)[1] mogen de drempels echter hoger worden vastgesteld;

- deelt de rapporteur voor advies de opvatting dat financiële transacties op het gebied van verzekeringscontracten ook moeten worden onderzocht. De drempels voor levensverzekeringen lijken echter te laag en moeten worden gewijzigd omdat, met het oog op de inzet van menselijke hulpbronnen een ondraaglijke belasting voor de verzekeringsbranche zou optreden als deze drempels op een zeer gering niveau zouden worden vastgesteld. Om de belasting van aanbieders van andere soorten verzekeringen (b.v. auto- en inboedelverzekeringen) en van de kopers van dit soort diensten te verminderen, behoeven potentiële klanten nog niet te worden geverifieerd wanneer er nog geen polis is opgesteld, maar moet er een systeem van "controle bij verzekeringsclaims" worden ingevoerd;

- verzoekt de rapporteur voor advies de Commissie met nadruk de definitie van uiteindelijke begunstigde te herzien. De in het voorstel genoemde grenswaarde van 10% van de aandelen of controle is te ambitieus en zou tot gevolg hebben dat onnodige en moeizame verificaties van personen zouden moeten worden uitgevoerd, die geen rechtmatige controle over het desbetreffende bedrijf hebben,

- verzoekt de rapporteur voor advies de Commissie voorschriften vast te stellen waarin wordt vastgelegd hoe de met de zorgplicht samenhangende speelruimte in de praktijk moet worden toegepast.

[1] http://www1.oecd.org/fatf/40Recs_en.htm.

## AMENDEMENTEN

De Commissie internationale handel verzoekt de ten principale bevoegde Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

| Door de Commissie voorgestelde tekst[1] | Amendementen van het Parlement |
|---|---|
| Amendement 1<br>Artikel 3, lid 8, letter a) | |
| a) ***de*** natuurlijke persoon die uiteindelijk rechtstreeks of middellijk eigenaar is van of zeggenschap heeft over ten minste ***10%*** van de aandelen of van de stemrechten van een rechtspersoon, of die anderszins een vergelijkbare invloed uitoefent op het bestuur van een rechtspersoon die geen aan een officiële effectenbeurs genoteerde vennootschap is die onderworpen is aan openbaarmakingsvereisten die in overeenstemming zijn met de Gemeenschapswetgeving, of aan gelijkwaardige internationale normen; | a) ***een*** natuurlijke persoon die uiteindelijk rechtstreeks of middellijk eigenaar is van of zeggenschap heeft over ten minste ***een derde*** van de aandelen of van de stemrechten van een rechtspersoon, of die anderszins een vergelijkbare invloed uitoefent op het bestuur van een rechtspersoon die geen aan een officiële effectenbeurs genoteerde vennootschap is die onderworpen is aan openbaarmakingsvereisten die in overeenstemming zijn met de Gemeenschapswetgeving, of aan gelijkwaardige internationale normen; |
| *Motivering* | |
| *De grens van 10% is te laag. Er kan pas echt invloed op een onderneming worden uitgeoefend wanneer iemand ten minste over een derde van de aandelen of van de stemrechten zeggenschap heeft.* | |
| Amendement 2<br>Artikel 3, lid 8, letter b) | |
| b) ***de*** natuurlijke persoon die rechtstreeks of middellijk de uiteindelijke begunstigde is van ten minste ***10%*** van het vermogen van een stichting, een trust of een soortgelijke juridische constructie, of die invloed uitoefent over een vergelijkbaar deel van het vermogen van een stichting, een trust of een soortgelijke juridische constructie die geen aan een officiële effectenbeurs genoteerde vennootschap is die onderworpen is aan openbaarmakingsvereisten die in overeenstemming zijn met de | b) ***een*** natuurlijke persoon die rechtstreeks of middellijk de uiteindelijke begunstigde is van ten minste ***een derde*** van het vermogen van een stichting, een trust of een soortgelijke juridische constructie, of die invloed uitoefent over een vergelijkbaar deel van het vermogen van een stichting, een trust of een soortgelijke juridische constructie die geen aan een officiële effectenbeurs genoteerde vennootschap is die onderworpen is aan openbaarmakingsvereisten die in |

[1] Nog niet in het PB gepubliceerd.

| | |
|---|---|
| Gemeenschapswetgeving, of aan gelijkwaardige internationale normen; | overeenstemming zijn met de Gemeenschapswetgeving, of aan gelijkwaardige internationale normen; |

*Motivering*

*De grens van 10% is te laag. Er kan pas echt invloed op een onderneming worden uitgeoefend wanneer iemand ten minste over een derde van de aandelen of van de stemrechten zeggenschap heeft.*

Amendement 3
Artikel 3, lid 10

| | |
|---|---|
| 10) "publieke of politieke personen": natuurlijke personen die een prominente publieke functie bekleden of hebben bekleed ***en wier omvangrijke of complexe financiële of zakelijke transacties een hoger witwasrisico met zich mee kunnen brengen, en naaste*** familieleden of ***relaties van deze personen***; | 10) "publieke of politieke personen" ***(POP)***: personen die een prominente publieke functie bekleden of hebben bekleed***, bijvoorbeeld staatshoofden en regeringsleiders, vooraanstaande politici, hoge ambtenaren van regering, justitie of strijdkrachten, leidinggevende functionarissen van staatsbedrijven of belangrijke partijfunctionarissen, maar niet het middenkader of personen in posities met geringe verantwoordelijkheid. Zakenrelaties van*** familieleden of ***van personen die nauw banden hebben met POP, zijn een gevaar voor de reputatie van degenen die dit soort betrekkingen met POP zelf onderhouden***; |

*Motivering*

*De definitie van FATF (Financiële actiegroep witwassen van geld) van POP is nauwkeuriger dan de definitie van de Commissie.*

Amendement 4
Artikel 5

| | |
|---|---|
| De lidstaten verbieden hun kredietinstellingen en financiële instellingen anonieme rekeningen***,*** anonieme spaarboekjes ***of*** rekeningen ***onder een fictieve*** naam ***bij te houden***. | De lidstaten verbieden hun kredietinstellingen en financiële instellingen anonieme rekeningen ***of*** anonieme spaarboekjes***. Alle*** rekeningen ***die op een andere*** naam ***worden gehouden dan de rechtmatige naam van de rekeninghouder, worden onderworpen aan de "ken-uw-cliënt"-procedures***. |

*Motivering*

*Deze bepaling laat personen die om beroepsredenen andere namen, waaronder pseudoniemen,*

*gebruiken, onverlet. Het belangrijkste deel van de bepaling is dat de identiteit van de persoon bekend is bij de financiële of kredietinstelling, hoewel deze extra controles uitvoeren wanneer een klant een andere naam dan zijn rechtmatige naam gebruikt.*

Amendement 5
Artikel 8, lid 3 bis (nieuw)

| | |
|---|---|
| | ***3 bis. Bij de financiering van verzekeringspremies moet de "ken-uw-cliënt"-procedure bij de vaststelling van de identiteit van de klant als uitzondering alleen worden toegepast wanneer een claim is ingediend, maar niet wanneer de polis wordt verkocht.*** |

*Motivering*

*De verkoop van verzekeringspolissen voor opstal- en inboedelverzekeringen, autoverzekering en bedrijfsverzekering behelst een gering risico voor witwassen van geld; het is doeltreffender op grond van verdenkingen pas in actie te komen wanneer een claim wordt ingediend. De oorspronkelijke formulering kan een belemmering vormen voor het functioneren van de interne markt en voor de toegang van klanten tot verzekeringen.*

Amendement 6
Artikel 9, lid 1

| | |
|---|---|
| De lidstaten schrijven voor dat de identiteit van alle bezoekers van casino's die speelpenningen ter waarde van ***1 000*** EUR of meer ***aan-*** of verkopen, moet worden vastgesteld en geverifieerd. | De lidstaten schrijven voor dat de identiteit van alle bezoekers van casino's die speelpenningen ter waarde van ***3 000*** EUR of meer ***inwisselen***, moet worden vastgesteld en geverifieerd. |

*Motivering*

*De drempel voor controle en onderzoekprocedures is vastgelegd op 15 000 EUR voor alle beroepen en activiteiten behalve casino's, waar de drempel op het onevenredig lage niveau van 1000 EUR is vastgesteld. Dit amendement strekt tot verhoging van die drempe tot 3000 EUR, in overeenstemming met de 40 aanbevelingen van de internationale financiële actiegroep witwassen van geld, zodat de bestrijding van geldwasserij beter wordt gericht. Voorts wordt met dit amendement beoogd de zorgvuldigheidsplicht van de bezoeker te laten gelden op het moment dat hij afrekent bij het verlaten van het casino, omdat dat het cruciale moment is bij de bestrijding van geldwasserij.*

Amendement 7
Artikel 10, lid 3, letter a)

| | |
|---|---|
| a) levensverzekeringsovereenkomsten wanneer het bedrag van de te betalen jaarlijkse premie ***1.000 EUR*** of minder bedraagt, of wanneer het bedrag van de eenmalige premie ***2.500*** EUR of minder beloopt; | a) levensverzekeringsovereenkomsten wanneer het bedrag van de te betalen jaarlijkse premie ***3.000*** EUR of minder bedraagt, of wanneer het bedrag van de eenmalige premie ***7.500*** EUR of minder beloopt; |

*Motivering*

*Dergelijk lage bedragen zouden oudere klanten die hogere bedragen voor hun levensverzekering zouden moeten betalen onterecht worden gediscrimineerd.*

Amendement 8
Artikel 11, lid 1, letter a)

| | |
|---|---|
| a) maatregelen om te waarborgen dat de identiteit van de cliënt aan de hand van aanvullende bewijsstukken wordt gestaafd; | a) maatregelen om te waarborgen dat de identiteit van de cliënt aan de hand van aanvullende bewijsstukken ***of langs elektronische weg*** wordt gestaafd; |

*Motivering*

*In grote delen van de EU hebben de financiële en kredietinstellingen geïnvesteerd in de ontwikkeling van ingewikkelde elektronische controlesystemen; het risico op het witwassen van geld is hier bij de verkoop van verzekeringspolissen voor de opstal- en inboedelverzekering, de autoverzekering en de bedrijfsverzekering gering; het is doeltreffender op grond van verdenkingen pas in actie te komen wanneer een claim wordt ingediend. De oorspronkelijke formulering kan een belemmering vormen voor het functioneren van de interne markt en voor de toegang van klanten tot verzekeringen.*

Amendement 9
Artikel 16

| | |
|---|---|
| ***Deze afdeling is*** niet van toepassing op d***e uitbestedings- of*** lastgevingsverhouding waarbij de verrichter van de uitbestede dienst of de lasthebber op grond van een contractuele overeenkomst moet worden gelijkgesteld met de onder deze richtlijn vallende instelling of persoon. | ***De artikelen 13 t/m 15 van de onderhavige richtlijn zijn*** niet van toepassing op ***elke vorm van*** lastgevingsverhouding ***tussen instellingen of personen die onder deze richtlijn vallen, en derden ten aanzien van de naleving van de verplichtingen als bedoeld in artikel 7, lid 1, onder a), b) en c),*** waarbij de verrichter van de uitbestede dienst of de lasthebber op grond van een contractuele overeenkomst moet worden gelijkgesteld met de onder deze richtlijn vallende instelling of persoon. |

*Motivering*

*In artikel 13 wordt bepaald dat derden gelijkwaardig zijn aan instellingen en personen die opgesomd worden in artikel 2. Sommige ondernemingen, zoals autohandelaren en andere detaillisten, treden in enkele lidstaten op als vertegenwoordigers van verhuurbedrijven en leveren het bewijs in hun naam. De uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt weliswaar bij de verhuurder, maar de vertegenwoordiger kan eenvoudige controles verrichten, zoals de verificatie van de fotografische identiteit. Door dit amendement zouden verificaties naar de identiteit versneld worden waardoor een buitensporige belemmering voor het functioneren van de interne markt uit de weg geruimd wordt.*

## PROCEDURE

| | |
|---|---|
| **Titel** | Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, met inbegrip van terrorismefinanciering |
| **Document- en procedurenummers** | COM(2004)0448 – C6-0143/2004 – 2004/0137(COD) |
| **Commissie ten principale** | LIBE |
| **Medeadviserende commissie**<br>Datum benoeming | IMCO<br>27.10.2004 |
| **Nauwere samenwerking** | nee |
| **Rapporteur voor advies**<br>Datum benoeming | Phillip Whitehead<br>30.11.2004 |
| **Behandeling in de Commissie** | 18.1.2005 15.3.2005 |
| **Datum goedkeuring amendementen** | 16.3.2005 |
| **Uitslag eindstemming** | voor: 34<br>tegen: 0<br>onthoudingen: 0 |
| **Bij de eindstemming aanwezige leden** | Charlotte Cederschiöld, Mia De Vits, Janelly Fourtou, Evelyne Gebhardt, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Christopher Heaton-Harris, Anna Hedh, Edit Herczog, Anneli Jäätteenmäki, Henrik Dam Kristensen, Alexander Lambsdorff, Kurt Lechner, Lasse Lehtinen, Toine Manders, Manuel Medina Ortega, Zita Pleštinská, Zuzana Roithová, Luisa Fernanda Rudi Ubeda, Andreas Schwab, Heide Rühle, Leopold Józef Rutowicz, József Szájer, Jacques Toubon, Barbara Weiler, Phillip Whitehead |
| **Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers** | Jean-Claude Fruteau, Benoît Hamon, Bogusław Liberadzki, Joseph Muscat, José Ribeiro e Castro, Alexander Stubb |
| **Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 178, lid 2)** | Claire Gibault, Anja Weisgerber |